

Савић, Биљана: О војној лексици у Житију краља Милутина архиепископа Данила Пећког (на материјалу преписа из Даниловог зборника из 1553. год.), *Радови Филозофског факултета Пале, Филолошке науке* 18, Пале, 2016, 201–207.

Издавач:
Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
<http://www.ffuis.edu.ba>

За издавача:
Др Драга Мاستиловић

Редакција:
Др 魏现军 (Wei Xianjun), Политехнички Универзитет Хенана, НР Кина
Др 岳友熙 (Yue Youxi), Технолошки Универзитет Шандонга, НР Кина
Др Бас Арнс, Универзитетски колеџ Лондон, Уједињено Краљевство
Др Сања Бошковић Данојлић, Универзитет Поатје, Француска
Др Владимир Владичић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Бранислав Драшковић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Александар Јокић, Државни универзитет Портланд, Орегон, САД
Др Вјачеслас Јурко, Универзитет Саратов, Русија
Др Саша Кнежевић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Бисерка Кошарац, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Мишо Кулић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Светлана Куртеш, Универзитет Мадера, Португалија
Др Клавдија Кутнар, Универзитет Приморска Копар, Словенија
Др Стилианос Ламбакис, Институт за историјска истраживања у Атини, Грчка
Др Марија Летић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Џорџ Мано, Тенри Универзитет, Јапан
Др Јелена Марковић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Драга Мاستиловић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Драган Марушич, Универзитет Приморска Копар, Словенија
Др Светлана Стеванович, Универзитет Кемерово, Русија
Др Златко Павловић, Универзитет у Источном Сарајеву, БиХ
Др Мирко Радић, Универзитет Галве, Шведска
Др Ана Филимонова, Историјски институт РАН Москва, Русија
Др Арно Франсоа, Универзитет Поатје, Француска

Главни уредник:
Др Мишо Кулић

Одговорни уредник:
Др Марија Летић

Лектура и коректура:
Александра Савић

Припрема за штампу:
ШПГД „Comesgrafika“ д.о.о. Бања Лука

Штампа:
ШПГД „Comesgrafika“ д.о.о. Бања Лука

Тираж:
300 примјерака

Пале, 2016.

ISSN 2490-3531

COBISS.BH-ID 7948294

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ПАЛЕ

РАДОВИ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ

БРОЈ
18

Пале,
2016.

Published by:

Faculty of Philosophy, University of East Sarajevo

<http://www.ffuis.edu.ba>

Draga Mastilović

Editorial Board:

魏现军 (Wei Xianjun), Henan Polytechnic University, China

岳友熙 (Yue Youxi), Shandong University of Technology, China

Sanja Bošković Danojlić, University of Poitiers, France

Bas Aarts, University College London, United Kingdom

Branislav Drašković, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Ana Filimonova, Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia

Arnaud François, University of Poitiers, France

Dragan Marušič, University of Primorska, Koper, Slovenia

Aleksandar Jokić, Portland State University, USA

Saša Knežević, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Biserka Košarac, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Mišo Kulić, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Svetlana Kurteš, University of Madeira, Portugal

Svetlana Stevanović, Kemerovo State University, Russia

Klavdija Kutnar, University of Primorska, Kopar, Slovenia

Stylios Lambakis, Institute of Historical Research, Athens, Greece

Marija Letić, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

George Mano, Tenri University, Japan

Jelena Marković, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Draga Mastilović, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Mirko Radić, University of Gävle, Sweden

Vladimir Vladičić, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Vjacheslav Yurko, Saratov State University, Russia

Zlatko Pavlović, University of East Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

General Editor:

Mišo Kulić

Editor-in-chief:

Marija Letić

Language Editing and Proofreading:

Aleksandra Savić

Prepress:

„Comesgrafika“ d.o.o. Banja Luka

Printed by:

„Comesgrafika“ d.o.o. Banja Luka

Circulation:

300 copies

Pale, 2016

ISSN 2490-3531

COBISS.BH-ID 7948294

UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY PALE

RADOVI
FILOZOFSKOG FAKULTETA

PHILOLOGY

ISSUE
18

Pale,
2016

Радове у овој књизи су рецензирали:

Др Миливој Алановић
Др Жељка Бабић
Др Јелена Бајовић
Др Владан Бартула
Др Снежана Билбија
Др Бранка Брчакло
Др Славица Васиљевић Илић
Др Жељко Вучковић
Др Ђорђе Деспић
Др Божица Кнежевић
Др Саша Кнежевић
Др Милена Ковачевић Ивановић
Др Драго Козомара
Др Сања Куљанин
Др Марија Летић
Др Весна Лопичић
Др Горан Максимовић
Др Јелена Марковић
Др Сања Мацура
Др Милка Николић
Др Предраг Новаков
Др Јеленка Пандуревић
Др Ивица Петровић
Др Ана Плотњикова
Др Ранко Поповић
Др Биљана Радић Бојанић
Др Живојин Станојчић
Др Јасна Стојановић
Др Јелена Томовић
Др Ненад Томовић
Др Вера Ћевриз Нишић
Др Дијана Црњак
Др Виолета Џонић
Др Саша Шмуља
Др Михајло Шћепановић
Др Александра Шуваковић

Часопис је штампан уз финансијску подршку
Министарства науке и технологије Владе Републике Српске.

О ВОЈНОЈ ЛЕКСИЦИ У ЖИТИЈУ КРАЉА МИЛУТИНА, АРХИЕПИСКОПА ДАНИЛА ПЕЋКОГ (НА МАТЕРИЈАЛУ ПРЕПИСА ИЗ ДАНИЛОВОГ ЗБОРНИКА ИЗ 1553. ГОД.)¹

Апстракт: У раду се идентификују лексичка средства која писац користи у функцији описа ратних збивања. Житије краља Милутина, краља-ратника, није могло остати без описа ратних догађаја, те је Данило II у композицију свог књижевноумјетничког дјела морао уплитати и тзв. „ратничке формуле“. У којој мјери и на који начин је писац, који је притом и архиепископ, уносио те стереотипне изразе у своје дјело, желимо да одговоримо овим радом.

Кључне ријечи: српскословенски језик, Данило Пећки, Данилов зборник, Житије краља Милутина, војна лексика.

1. Увод

Данилов зборник или *Животи краљева и архиепископа српских*, како је дјело назвао први издавач Ђ. Даничић,² као значајан извор за проучавање старосрпске ратне терминологије, био је предмет научне анализе у поглављу књиге *Српски средњи век* Станислава Хафнера (Хафнер 2001: 65–75) под насловом *О речнику и фразеологији ратних описа Данила II и његовог ученика*. У овој значајној студији аутор издваја неке константе „које мање или више одступају од опште црквенословенске или рускоцрквенословенске нормe“ (Хафнер 2001: 67). Наш рад треба да буде мали прилог проучавању војне лексике у Даниловом *Житију краљу Милутину*. Владавина краља Милутина (1282–1321) означена је територијалном и културном експанзијом, те се, написавши његово житије, Данило II огледао и на пољу приповиједања о ратним дешавањима. Циљ овог рада јесте идентификација лексичких средстава која писац користи у функцији описа тих збивања. Грађа за рад ексцерпирана је из *Житија краља Милутина* сачуваног у препису Даниловог зборника из 1553. године, који се чува у Архиву САНУ.³

---

* biljasa@eunet.rs

¹ Рад је настао у оквиру пројекта „Обрада старог писаног српског наслеђа и израда Речника црквенословенског језика српске редакције“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (бр. 178030).

² Архиепископ Данило 1972.

³ Прикупљена лексика дио је корпуса за докторску дисертацију *Речник владарских житија архиепископа Данила II (према препису Даниловог зборника у*

2. Дјело и његова композиција

Данило II је житије краља Милутина означио као *борбено и непобједиво* (прид. браньскыи борбени, који се тиче борбе, битке): доб'ль еси пате всех' сл'ных' црѣ ω слав'нѣи кралю· тако многѣи препоудроствѣи бран'скою и неповѣдною твою житіе повѣдают' се· тако в'седь дивити се бж'ѣи сл'вѣ· и многои помощи бл'жен'номоу за смиреніе кѣг' и за кротость· и за добродѣтель житіа своего· толкоу съхраненію и покровоу спод'л(о)б'лиень быс'л(ть)· тако чюд'но слышати и страшн'о разумети· 74а/20–74б/1. Описујући краља Милутина као *ваљанијег, врснијег* од силних царева (прид. добль *ваљан, врстан, одличан*), писац је, вјерујемо, желио да истакне краљево преимућство над другим владарима управо на пољу војних, освајачких активности, које је, уосталом, и историјски потврђено.

Књижевноумјетничка дјела са војном тематиком припадају неформалном војном дискурсу (Милосављевић 2015: 89). У ред таквих може да се уврсти и *Житије краља Милутина*. Данило II је писао житија комбинујући бројне мање жанрове (похвале, плачеве, молитве, унутрашње монологе или дијалоге са сопственом душом и др.), што је у литератури именовано као „плетеније композиције”⁴.

2.1. Жанр ратничких повијести

Иако српскословенска књижевност не познаје жанр који је у староруској књижевности назван „воинская повесть” (Хафнер 2001: 65), анализираћемо да ли су тзв. „ратничке формуле” које су карактеристичне за такве ратничке повијести, „уплетене” у истом или модификованом облику и у композицију *Житија краља Милутина*.

Треба имати у виду да се таква врста израза среће и у другим жанровима (хронографима, летописима и др.), па тако и у житијима, што је у својој *Поетици старе руске књижевности* јасно истакао Д. С. Лихачов. Како овај изузетни руски медијиста тврди, избор израза, тј. „формула” није жанровски, него тематски условљен. Систем жанровски условљених стилова одређен је типом, карактером и садржином текста, а у појединим случајевима и ‘стилом епохе’ (Грковић Мејџор 2007: 292).

3. Ратничке формуле

А. С. Орлов у књизи *Об особенностях формы русских воинских повестей (кончая XVII в.)* издваја формуле које су карактеристичне за ратничке повијести.

Архиву САНУ, 1553. год.), одбраћену септембра 2016. на Одсеку за српски језик и лингвистику Филозофског факултета у Новом Саду.

⁴ Богдановић 1980: 177.

3.1. Орлов, на примјер, као једну од формула наводи: *падање (непријатеља) попут дрвећа или сноља; сјечу (противника) попут траве или класја* (Орлов 1902: 22–23). Код Данила II читамо: н съ ноуждіеу вѣлнкою жнѣхъ е съсѣкающе плькы нхѣ. 60а/25–60б/8; н вѣлнцѣн рати бѣвѣши мѣждоу нднне єдиною или двашѣ. н пособѣствомъ же бл҃гаго бѣ. добрѣ възмогше побѣдише є. съсекающе пльти нхѣ нечлстнвѣе тако травоу полскоую. 78а/12–16.

3.2. Само име краљево, његова титула, коју Данило II често ставља у први план (тако оубо хождлаше. н тако твораше въ лѣтл(ѣ)хъ мнозехъ. такоже был(тъ) прослѣти се ндenni єго н противленоу быти. по всехѣ окрѣстныхѣ странахъ. вѣсточныхѣ н западныхѣ. стѣфанъ оурошь превисокы н крѣпкы н съмодръжавнѣн н млстнвѣн краљ сръбскѣн. 68б/2–7), улива страх: вѣн окрѣстны црѣе н погани в[а?]рварн коахоу се. тькмо нмѣнованноу ємоу. 74а/12–14. *Страх од именованья, тј. спомињанья (чијег) имена* једна је од запажених формула у руским ратничким повијестима (Орлов 1902: 26).

3.3. У функцији сликовитог описа ратних дешавања своје мјесто налазе и *животиње, звијери, птице* (Орлов 1902: 26).

3.3.1. *Звијери*, дивље крволочне животиње, добар су лексички избор којим се фигуративним путем дочарава суровост непријатељских ратника који се устремљују на стадо Христово: н ты нечлстнвн видѣвше ох онъ поль рѣкы мнозѣство народа зѣггше на єдиномъ мѣсте. тако зѣрѣе неснн оустрьдише се на стадо хѣб. 57а/11–14; околу же места того ст҃го. създла градъ съ вѣлнкою тврѣдннею. за належещеє ралдѣ напасти безбожныхѣ хох[р?]сарѣн н въздѣвнже пнр҃гы вѣлнкыє. добрѣн н бл҃гѣн пастнрѣ рачнтелѣ своєго хѣ. мнлоує словѣснѣ овѣцѣ. стада єго соущее въ местѣ томъ стѣмъ. н сынавѣѣ є тако да не коснетъ се нхѣ зѣврѣ лютѣн. н да не расхнтеть чюждѣн троудѣ єго. 69а/26–69б/6.

3.3.2. За представљање непријатеља што опаснијим, за усложњавање и појачавање сликовитости израза, писац у маниру својственом и ратничким повијестима користи лик *лава*: н ндѣ тьщно на сего хѣлюбываго краля. львовѣмъ ообразомъ тарѣ се. н хоте тако лютъ зѣврѣ расхнтнн незлобнкоє охѣте. 56а/25–27.

3.3.3. У Житију Милутиновом налазимо и потврду израза којим се исказује звјерска *жеља, тежња* непријатеља *да прогута, пождере* свог противника: н єнко хвалещнхъ се на сѣю малоую дръжавоу властн моеє. хотещею възхнтнн. н мѣнѣ же раба твоєго озлобнн. таконхѣ мнслѣн н оушнщренѣа раснпль. тако да не рекѣтлѣ врази мон пожрѣхомъ н. 55а/13–17.

3.3.4. У контекстима којима се описују непријатељски насртаји у руским ратничким повијестима знатан је број израза у којима се помињу *вукови*. Таквој симболици у једном примјеру прибјегава и Данило Пећки: н въздѣвнгше се ѿ землѣ своєє мнозѣство нхѣ мнго. н вѣндоше въ вѣлнкоюу романѣю. н гоуѣщєє хрѣстѣанѣ тако вѣлци нещелд(е)ще стада хлсѣва. 75а/20–23.

3.3.5. Да прикаже неправедно непријатељско поступање и опкољавање којем је Милутинова војска изложена, писац бира поредбени израз са лексичком компонентом *нас*: се бо вѣлнкою тоутоу одрѣжнмъ ієслѣмъ. зре

шѣстѣиѣ поганыхъ хотещихъ мѣ озлобыти· и достоянїе же мое елико дарованно ми тобою поглытити· се бо тако ѿнъ обыдоше мѣ· и сынъмъ злобывыхъ ѿседе мѣ· и нападоше на мѣ крѣпчїи· 62а/24–62б/1. За Данила II непријатељска активност која је издајничка, изразито подмукла, упоредива је са нападима *пса* на онога који га храни: а онѣи по истинѣ възъвожнїи перси· идоуще хлѣбъ его вѣлнчахоу на нь ковь· мнѣще хотенїе с[.] оулоучити... идающе тако псы на питающаго к· 75б/13–76а/1. Изразе са лексичком компонентом *пса* Орлов није истакао као својствене руским војничким повијестима.

3.3.6. За карактеризацију спретности и храбрости војника и хероја у руским ратничким повијестима користе се птице *соко* и *ястреб*. И за Данила II *ястреб* је птица која симболизује војника који се истиче својим ратничким способностима (или припадника елитне војне формације): онъ же тако моудръ и хоудогъ моужь поваждаетъ ястрѣбкы на вѣжещею· своего сьродїства и храненїа поучитъ сладкымъи своимъ глѣ· и тамо посла къ вьсегдѣ бжїю помощь призываетъ· 76б/16–20 (18). Сам краљ Милутин је неустрашив као *небопарни орао*: онѣи же възъвожнїи ... поучавающе се тьщетнымъ на вьсегдѣтноую его главою ... а сынъ надѣе се на помощь бжїю ... снхъ лаванїа ни въ чтоже вьднаетъ· нь вьсегдѣ боле за ѿтѣство си· ни телѣсе своего мнлоуе ѿ техъ лаванїа· тврдымъ градомъ или местомъ· нь тако нѣбопарнымъ орѣль по срѣдѣ(ѣ) нїхъ проходе авлаше се тасно· 75б/24–76а/9.

3.4. Као једну од веома распрострањених устаљених „епизода” која је присутна у војним повијестима, Орлов наводи *помоћ небеске силе* (Орлов 1902: 37–49). Овај научник казује да постоји неколико „шема”, кратких или општијих, ширих у свом изразу, који обликују богату умјетничку слику.

3.4.1. Уобичајени израз којим се изражава заступништво небеских сила, по његовом навођењу јесте израз „гоними гнѣвомъ Божиимъ”. Орлов не наводи ниједан примјер овог израза у којем придјев *Божији* алтернира са придјевом *Господњи*. Данило II користи израз којим се изриче да непријатељ бива *гоњен гњевоом Господњим*: и тако видѣвъ сынъ зломыслинїи водѣи нїхъ· сицѣво знаменїе· еже ѿ погыбѣлы своен· и ѿ всехъ еже съ ныдѣи и начеть вѣжати гонимъ гневомъ гсїнимъ· съ малою чедїи въ дрѣжавоу свою... 60б/8–12 (11).

3.4.2. Изрази којима се у руским војним повијестима приказују *ужас*, *страх* и *трепет* непријатеља *услед дејства силе небеске* што се у различитим видовима пројављује нису једнозначно исказивани. Орлов наводи читав низ примјера у којима се на различите начине развија слика пораза противника као последица заступништва Пресвете Богородице, анђела, светитеља. Мотиви су шаролики: непријатељи бивају изложени дејству звукова (страшног шума, грома и др.), виђењу анђела, па чак и убијани, посијецани од сила (најчешће у виду анђела) које Бог шаље.

4. О стереотипним изразима Данила II

Треба истаћи да, описујући војна дешавања у Житију Милутиновом, писац користи и стереотипне изразе који нису посебно експлицирани као својствени „ратничким повијестима”.

4.1. Архиепископ Данило II на многим мјестима јасно указује да је *помоћу Божијом* краљ Милутин успијевао да савлада противнике: и въ прѣдлежаща тыщнмъ се вѣшатъ еанко ѿ нскоусехъ сего бл҃гочл҃ствнаго и хлюбнваго еанкыне напастн многѣе подыеть въ юности своенѣ ѿ многыѣхъ нноплеменныѣхъ цр҃кѣхъ и ѿ инѣхъ протѣихъ нхъ же аще боу бл҃говолнвшоу оукажемъ въ пнслнн семъ и како ѿ таковыхъ свободнаа явн юго бѣ и того же помощю одолевъ нмъ превъздѣ мыслнн нхъ злѣе и соуделодурнаа шетанїа, ннзложн крѣпко 54a/6–16; тако во бл҃гы бѣ семоу хлюбнвомоу твораше аще кто злоую мнслъ ѿ семъ непорочнелъ вѣща нъ гѣ разараше съвѣтн таковыѣ и в сн последн съ ноуждїю покарахоу се кмоу по бж҃їю во нзволнїю сн превнсокы краљ мнгогн страны езнкѣ прнноудн слюу своєю къ бл҃м дарованнѣн кмоу дрѣжавѣ землн срьбьсцѣн 61b/5–12.

4.2. У Житију Милутиновом непријатељи бивају поражени *пројављивањем чуда* за која писац често не истиче да су послѣдица Божијег дејства. Вјероватно услед сталних указивања на Божију помоћ, писац сматра да „извор” чуда није потребно посебно истичати: и тѣ въ незапоу нн малн болѣвшоу кмоу нздїаше по срьдї(ѣ) народа вон свонїхъ съмыртїю днвнною ѿпроврѣженъ тако в семъ днвнтн се релї(е) во съмыртї же грѣшнникомъ люта ксл(тъ) 56b/4–8; и ты нечл҃ствнн видѣвшѣ соб онъ полъ рѣкы множество народа звѣгше на еднномъ мѣсте тако звѣрїе неснтн оустрыднше се на стадо хѣб и оуповающѣн на слнз конь свонїхъ вындоше въ ню вода же сн нагло въздївнншн се многѣ нхї потопы 57a/11–16.

4.3. И у приказу поласка краља Милутина у ратнички поход могу да се уоче одређене стереотипне радње које су послѣдично повезане. Краљ се прије сваке друге активности *молитвено обраћа Богу*: бѣ бесконатнн млслрднн и в сещедрн влдіко въселї гн... и тобою цр҃кѣ црл҃ствоуютъ и слннн властн съдрѣжелї к тебе оуповае дрѣзю на те бо оуповаше ѿцн нашн оуповаше и нзбавнл је есн ... такождїе влдіко мон гн їу хѣ на менѣ грѣшнаго раба твоего прнзрнн и на дрѣжавоу ѿчѣствїа моего дарованноую мн тобою и еанко хвалешнхъ се на сїю малоую дрѣжавоу властн моее хотещею въсхнтнтн и менѣ же раба твоего ѿзловнтн таковыѣ мнслнн и оухнщренїа расплы тако да не рекѣлї вразн мон пожрѣхомъ н аз бо недостоннн нме твоє прнзнвае потъщахъ се съратн расточенна въ ждїребы дрѣжавн моее прославлїае прѣстоє нме твоє 54b/26–55a/20. *Окупљање војске* слиједи након молитве: и по снхї бл҃гочл҃ствнн краљ повѣле събраномъ бытн в семъ воємъ свонїмъ 55a/20–21. Након *узимања благослова*: и семоу бывшоу млтвоу възъмъ ѿ архїерїа своего с҃гла и в сего събора еанко лнка сщ҃еннч҃скаго 55a/22–24, слиједи *полазак у поход*: въздївнн се съ слнмн своннн ндѣ въ дрѣжавоу ѿвластн црл҃ства грѣткаго въ прѣдї(е)лы ѿкрл҃ствнїе 55a/24–26.

5. Закључак

Идентификација лексичких средстава која Данило Пећи користи у функцији описа војних збивања у *Житију краља Милутина* (према препису Даниловог зборника из 1553. године) показала је значајно поклапање стереотипних израза у руским ратничким повијестима и житију које је предмет наше анализе. Сличност теме и садржине испољава се и на плану израза. Стереотипни изрази и лексички поступци својствени стилу Данила П, који нису посебно експлицирани као дио „ратничких повијести”, условљени су жанром и намјеном дјела у које је уклопљена и ратничка приповијест о краљу Милутину.

Извори

- Рукопис Даниловог зборника из 1553. године, који се чува у Архиву САНУ (сиг. А 14509).
- Архиепископ Данило 1972: *Archiepiskop Danilo i drugi. Životi kraljeva i arhiepiskopa srpskih*. London: Variorum Reprints (према: *Животи краљева и архиепископа српских*, написао Архиепископ Данило и други, на свијет издао Ђура Даничић, у Загребу 1866). – 386 с.
- Данило Други 1988: *Животи краљева и архиепископа српских. Службе*. Приредили Гордон Мак Данијел, Дамњан Петровић. Данашња језичка варијанта: Лазар Мирковић, Димитрије Богдановић, Дамњан Петровић. Библиотека Стара српска књижевност у 24 књиге, књ. 6. Београд: Просвета – Српска књижевна задруга.

Литература

- Авагјан, К. (2014). *Утицај страних лексема на војну лексику српског језика*. Војно дело, пролеће/2014, 243–257.
- Богдановић, Д. (1980). *Историја старе српске књижевности*. Београд: Српска књижевна задруга.
- Грковић Мејдор, Ј. (2007). *Списи из историјске лингвистике*. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Јовановић, В. (2016). *Српска војна лексика и терминологија*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Лихачов, Д. (1972). *Поетика старе руске књижевности*. Београд: Српска књижевна задруга.
- Милосављевић, Б. (2015). *Службени војни дискурс и ратни војни извештаји*. Научни састанак слависта у Вукове дане, 44/1, 85–97.
- Орлов, А. С. (1902). *Об особенностях формы русских воинских повестей (кончая XVII в.)*. Москва: Изд. Имп. общества истории и древностей Рос. при Моск. Ун-те.

- Трифунковић, Ђ. (1990). *Азбучник српских средњовековних књижевних појмова*. Београд: Полит.
- Хафнер, С. (2001). *Српски средњи век*. Студије о Србима, св. 11. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Вукова задужбина – Матица српска.

Biljana M. Savić

A MILITARY LEXICON IN THE LIFE OF KING MILUTIN BY
ARCHBISHOP DANILO PEĆKI (BASED ON TRANSCRIPTION
OF THE DANILO'S COLLECTION OF HAGIOGRAPHIES
FROM 1553).

Summary

Identification of lexical resources that Danilo Pećki used in the description of the function of military events in the Life of King Milutin (according to transcription of the Danilo's Collection of hagiographies from 1553) showed a significant overlap of stereotypical expressions in Russian warrior histories and the Life which is the subject of our analysis.

The similarity of themes and content is expressed in the field of expressions too. The stereotypical expressions and lexical processes typical for Danilo's writing style, which are not specifically explicated as part of the "warrior history" are conditioned by genre and purpose in the work that blended the warrior tale of a king Milutin.